

**Vergadering Vereniging voor
Belastingwetenschap**

13 februari 2014

**Beginselbepalingen in
misbruiksituaties als alternatief voor
concrete rechtsregels**

Inbreng debat van

J.W. van den Berge

1. Stijlen van wetgeving: abstract of concreet?

Voor- en nadelen van beide stijlen van wetgeving.

H.J. Hofstra, Belastingvereenvoudiging en belastingstructuur, Van Dijk-Bundel, 1988, blz. 209/2010:

“Een bevredigende wetgeving en wetsuitvoering worden het beste bereikt door zoveel mogelijk gebruik te maken van zgn. abstracte formuleringen, die de strekking van de desbetreffende regel vastleggen. Zij verlenen aan het recht de noodzakelijke flexibiliteit zonder dat telkens wetswijzigingen nodig zijn (...).”

2. Stijlen van toelichting op wetsbepalingen

- Voor- en nadelen van het expliciet vermelden van doelstellingen en uitgangspunten.

uitgangspunten in aparte wettelijke bepalingen?

- Art. 10, lid 1, eerste zinsdeel Wet LB 1964 :
- Loon is al hetgeen uit een dienstbetrekking of vroegere dienstbetrekking wordt genoten.
- Art. 3.8 Wet IB 2001: Winst uit onderneming is het bedrag van de gezamenlijke voordelen die, onder welke naam en in welke vorm ook, worden verkregen uit een onderneming.

**4. Het belang van een heldere,
duidelijke structuur van een wet en
van de toelichting op wetsbepalingen**

5. Rechtsbeginselen en rechtsregels, doelstellingen en uitgangspunten.

- Zijn er aparte, specifieke belastingbeginselen?
- Het debat Hofstra- Van den Tempel (WFR 1979/5411 en 5427)
- Algemene rechtsbeginselen zijn van belang bij toepassing en uitleg van algemene heffingsregels ('het terrein van de AWR') en regels voor het verkeer burger-overheid i.h.a. ('de Awb').
- Zijn algemene rechtsbeginselen ook van belang voor het materiële belastingrecht?
- Zijn er op dat gebied specifieke fiscale rechtsbeginselen? Zo ja, welke zijn dat?
- Betreffen die specifieke fiscale rechtsbeginselen het optreden van de overheid als belastingheffer of de burger/belastingplichtige?

gevaarzettingscriterium van art. 5 Wegenverkeerswet?

- Happé noemt als voorbeeld van een beginselbepaling: art. 5 van de Wegenverkeerswet: Het is een ieder verboden zich zodanig te gedragen dat gevaar op de weg wordt veroorzaakt of dat het verkeer op de weg wordt gehinderd of kan worden gehinderd, het zgn. gevaarzettingscriterium.
- Het verkeersrecht is ordeningsrecht. Op dat terrein kunnen algemeen aanvaarde noties en daarop gebaseerde algemeen toepasbare normen als het gevaarzettingscriterium nog wel worden geformuleerd, maar het materiële belastingrecht is anders van karakter. Dat betreft gedwongen afdrachten aan de overheid. Dat andere karakter brengt mee dat zich op het terrein van het materiële belastingrecht noties en normen als vervat in art. 5 WVV (nog) niet laten formuleren.
- Wel kan natuurlijk ook op dat terrein worden aangesloten bij andere, al bestaande noties en normen (Goed Koopmansgebruik).

7. Stelling

- Een fiscale pendant van het gevaarzettingscriterium van art. 5 WvW op het gebied van het materiële belastingrecht laat zich (nog) niet formuleren.